

MMỌŃ, MANNA YE IKUKPA

Exodus 15:22-27; 16:1-36

QYQHỌ UKPEP-ŃKPỌ 58

Eke Mkpawawa

IKỌ IBUOT: “Ke erinam kpukpru ńkpọ etre nsuk-uyo ye eneni” (Nwedi Mbon Philippi 2:14).

Esọp Ndifre Erikan

Nditọ Israel ema enyene akwa erikan oto ke uñwam Abasi ke ini nditọ Egypt ekebinede mmọ tutu esim Ididuot Inyañ. Kpukpru mme enań mmọ ye mme andiwat ema etak ke inyañ, ndien nditọ Israel ema ekut ke enyin mmọ akwa erikan emi ekekande mmọ emi mibakke Abasi. Nditọ Israel ema enam akamba idara ebaña erikan oro; enyuñ ekwọ ikwọ nditoro Abasi Andifak mmọ. Edi mmọ ekesọp didie ndifre mfon Esie!

Usen ita kpọt ama ekebe ke mmọ ema ekekwo ikwọ Moses, “Anie ke otu mme abasi ebiet fi O Jehovah? Anie ebiet fi emi okponde ubọń ke edisana ido, emi eteńede ke itoro, anamde mme utibe ńkpọ? ... Ima Fo esin fi ada ikọt emi Afo akafakde, ọwọrọ: ada odudu Fo eteme mmọ usuñ edisana ebiet Fo,” mmọ etọńọ ntak ekop mmem-idem. Nte mmọ ikọkwọhọ ikwọ ke ndo-ndo oro ite ke Abasi akada mimọ ọwọrọ onyuñ anam mme utibe-ńkpọ ọnọ mmọ? Nsinam mmọ mikenimke ke akpanikọ ite ke Enye eyesuk aka iso ndinam mme utibe-ńkpọ nnọ mmọ? Koro mmọń emi mmọ ekesańade edisim mikọfonke nte mmọ eńwọńde, esin mmọ ekere ete ke nsat-itọń eyewot mimọ. Nnyin imekere ite ke mmọ ekedi ndisime ke nditre ndibuot idem ye Abasi; edi ikafań ke utọ ńkpọ emi otibe ọnọ nnyin. Abasi eyeńwańa nti edidiọń Esie ọnọ nnyin, ndien nnyin ikere ite nnyin idiyikke Enye aba. Edi edieke nnyin mikpemeke ndikpep Nwedi Abasi nnyuñ mbọń ọkpọsọń akam, iyesọp ikut nte ekpri ńkpọ mmem-idem edide ndien ndo-ndo oro iyewuk enyin ke mfina nnyin itre ndibuot idem ye Abasi.

Mme Uwut-Ńkpọ Nnyin

Mbuk nditọ Israel ndikabare ndi idut mbe ke ọkpọsọń ukut ye mme ńkpọ mmem-idem edi uwut-ńkpọ emi Nwedi Abasi akamade ọnọ nnyin ndifiok se itibede ke ini mme owo emende enyin mmọ efep ke Ọbọń enyuñ ekabarede ese mme mfina mmọ. Nte ikpepde mbuk eset nditọ Israel, nnyin iyekut ite ke adańaemi mmọ ekedude uwem enem Abasi esit, Enye ama ofori mmọ onyuñ ọnọ mmọ ukeme ndikan mme asua mmọ; edi ke ini mmọ edude uwem nte enemde mmọ, enyuñ ekponode mme abasi efen, akwa ukut, ntań-mfep ye mkpa esitiene mmọ.

Ukpeme Abasi

Ekedi akwa nnanenyin ke akpanikọ ke adańaemi ńkpọ nte million owo ita ekedude ke nsat-itọń, ndien mmọń emi ọfọnde nte eńwọńde miduhe, edi ika ikot ke ukpep-ńkpọ nnyin emi ekebede nte Abasi ọkọdọhọde ete: “Mbufo ekufehe ndik, etuak eda, enyuñ ekut erinyańa Jehovah.” Ndien Abasi ọdọhọ Moses ete ada eto esin ke ndot-ndot mmọń oro, ndien ke mmọń eyekabare enem. Idighe ọkpọsọń ńkpọ inọ Abasi ndinam mme ńkpọ eke etiede nte ke okpon akaha ke enyin nnyin. Mmọ edi ata ńkpri ńkpọ ke ubọk Esie. Enye oyom nnyin ńko ida mmọ nte ńkpri ńkpọ, inyuñ iyak mmọ isin Enye ke ubọk anam ọnọ nnyin. Enye ama ọdọhọ nnyin ete itop kpukpru mkpọsọń ekikere nnyin idori Enye, koro Enye ke ekere nnyin (1 Peter 5:7).

Erikọk-udọńọ Emi Otdo Abasi

Ke mmọ ema ekeńwọń mmọń esuk nsat-itọń, mmọ ema enyene uyuhọ ke esisit ini. Edi mi ke Abasi ọkọńwọńọ ọnọ mmọ ete ke edieke mmọ edikopde uyo Imọ, enyuñ edude uwem enọ Imọ, ke Imọ idiyakke baba udọńọ kiet emi ekesimde nditọ Egypt osim mmọ. Enye ama etiń ańwa-ańwa ete, edi “Ami JEHOVAH nnam udọńọ okure fi” ndien Enye ke etetiń ntre mfin. Edieke nnyin idude uwem eke enemde Jesus esit, ńkukure se inyenede ndinam edi ndikot Enye ke ini idọńode, ndien Enye eyenam udọńọ nnyin okure. Ediwak owo mfin imaha ndibuot idem ye Abasi man ọkọk mmọ ke ini mmọ edọńode; edi Abasi osuk ayayat esit ye nditọ Esie mfin edieke mmọ etrede ndibuot idem ye Enye, kpa nte akayatde ye nditọ Israel ke ini mmọ ekesukde Enye uyo.

Ke ini nditọ Israel ekewọńode ke Egypt, baba mfum-mfum owo mme owo udọńọ ikoduhe ke otu mmọ (Psalm 105:37). Oro ńko ekedi utibe-ńkpọ, koro mmọ ema enam ọkpọsọń utom nte ifin nditọ Egypt ke ata ediwak isua. Abasi ama ekeme ndikama mmọ ye utọ nsọń-idem oro tutu mmọ ekesim Canaan edieke mmọ ekpetrede ndinam idiok-ńkpọ ke iso Esie, edi nnyin iyekpep ibaña mme idiok udọńọ emi okowotde mmọ ke tọsin ini kiet ke ini mmọ esọńde ibuat ye Abasi.

Nduok-odudu

Elim ekedi ata eti isọń ke akai-ikọt, ndien do ke Israel ekedu ńkpọ nte urua ita enyuñ eduok odudu. Etie nte ke mmọ ema enyene udia ekem mmọ ndidia tutu osim ini emi; edi ke ini mmọ etọńode isań mmọ ke Elim, mmọ ema etọńọ ndikere mbańa se mmọ edidiade, enyuñ etọńọ ndisuk Moses uyo ini kiet efen. Akpakana mmọ ekere utibe usuñ emi Abasi akadade ọnọ mmọ se mmọ ekeyomde tutu osim ini emi, ekpenyuñ ebuot idem ye Enye ndinọ mmọ awak akan; edi mme owo esesọp ndifre mme edidiọń Abasi!

Ke Ntak Udia Ọkọti

Ekedi ọfiọń kiet idahaemi tọńọ mmọ ekekpọń Egypt ebiet emi ekemiade mmọ ke ikpa, enyuñ efikde mmọ enam utom ekan nte mmọ ekpekerede ndinam. Ke usen edip ye duop kańa, mmọ ema efre ebańa mme ndiọi ete-ufok

mmọ, edi eti eso unam, ikon ye oyim emi mmọ eketade. Mmọ ema ebeñe idem ndiwa idorenyin edida Canaan nnyene nnọ se ediade! Mmọ ekebiet Esau emi akanyamde itie-akpan esie ke ekpři udia ọkọti.

Ke ini biọñ ọkọdọñde nditọ Israel, mmọ ema efiak esuk Moses uyo, ndien Abasi ama okop! Ọfọn nnyin ndikpeme man ikusuk eyen Abasi ekededi uyo, akpan-akpan mme ọkwọrọ-Ikọ Esie, koro edieke inamde ntre nnyin isuk Abasi uyo.

Abasi Odu Ke Adaha

Aaron ama ọwọrọ aka ọkọdọhọ nditọ Israel ete ke Abasi okop nsuk-uyo mmọ, ndien ke Enye eyenọ uyo oto ke Heaven ọsọk mmọ. Nte enye osuk etiñde ikọ, kpukpru mmọ emenere enyin ese adaha obubit-enyọñ emi ekebemde iso ke isañ mmọ, ndien Abasi etie ke ufọt obubit-enyọñ oro etiñ ikọ. Enye ama ọdọhọ Moses ete etiñ ọnọ nditọ Israel ete ke Imọ iyenọ uyo. Abasi ama odomo ke kpukpru usuñ ndisin ke esit mbon unana mbuqtidem emi nte ke Imọ idi ọkpọsọñ ke akpanikọ. Udia ama edi, nte Abasi ọkọdọhọde.

Manna

Manna emi okotode ke enyọñ ọduọñọ ke isọñ ama ọkpuhọre ye udia efen emi nnyin isidiade. Andiwet Psalm okot enye “udia mme angel” (Psalm 78:25). Ke ini ntuhube ọdọkde, ñkpři ñkpọ nte ọkpọrọ-isip eyedu, ebiet edisiak-iwa. Ekeme nditetem, enyuñ ekeme ndikọk akabare ndom-uyo nte esañde ke eso. Enyene inem nte aran-ọkwọk, onyuñ ọdọñọ kpukpru ufọn udia ndinọ mmọ nsọñidem, koro edi udia emi ke mmọ ekedia ke ofuri isua aba. Kpukpru usen-ubọk ke ini ntuhube ọdọkde, ofuri isọñ ama ọyọhọ ye manna, ke ntre mme owo iketiehe biọñ aba.

Abasi ama ọdọhọ ete ke Imọ idodomo ikọt Imọ ke ndinọ mmọ udia emi man ise me mmọ eyenim mbet Imọ. Edi etie nte ndusuk owo ema edu emi ekesọñde ibuoť ye Abasi ke ifet ekededi eke mmọ enyenede. Ke eritọñ, enye ama ọdọhọ mmọ ete ewobi se mmọ edikemedede ndidia okure ke usen kiet, edi ndusuk mmọ ema edikọ itọñ, enyuñ etre ndinim ke akpanikọ nte ke Abasi eyenọ udia esọk mmimọ ke ndań-nsiere, ke ntre mmọ ekenyene ndiwobi adańa nte mmọ ekekeme. Edi oro ikanamke mmọ ufọn baba kiet. Manna oro ama abiara onyuñ oduť ndọñ. Ndien ke usen emi ebemde Sabbath iso, Abasi ama ọdọhọ mmọ ete yak ewobi nte edikemde usen iba ke usen oro, ndien ke idibiarake. Edi ndusuk etọñ-ntak esọñ ibuoť ewọñ eka ndiwobi ke usen-ubọk Sabbath, ke ini Abasi ama ọkọdọhọ mmọ ete ekuwọrọ edi mmọ eka inyuñ ikwe manna.

Usen Nduťk-odudu

Abasi ete ke ikanam Sabbath inọ owo. Enye ama ọfiťk ete ke owo ikemeke ndinam utom kpukpru usen nnyuñ nnyene nsọñidem. Enye owuk owo ndinyene nduťk-odudu ke kpukpru ọyọhọ usen itiaba. Ke akade iso, Abasi ama owuk ete: “Ti usen Sabbath nyuñ nim enye ke edisana” (Exodus 20:8). Sabbath nnyin mfin edi Usen Ọbọñ, akpa usen urua, ndien nnyin inyene ndinim enye ke edisana. Se utọ inemesit emi ererimbot nnyin ekpenyenede edieke kpukpru owo ekpekponode Abasi ke akpa usen urua!

Nte manna ikedighe isio-isio udia? Manna ama edep kpukpru usen ke isua aba nte ekemde, ke esiode usen Sabbath efep ọnọ akwa udim owo oro. Ntak efen emi nnyin idọhọde ite udia emi okoto Abasi, edi koro okposuk edi emi owo mikemeke ndinim esiere eyo, ndien enye etre ndibiara (ibọhọke ke Sabbath), Abasi ama ọdọhọ Moses ete onim eso manna man akpada owut emana emi editienede se ikonimde mmọ uwem ke ini mmọ ekesańade ke akwa akai-ikọt, edi ibiarake.

Manna Nnyin

Ikọ Abasi edi manna ọnọ nnyin, enye edi udia ukpọñ nnyin. “Idighe uyo ikpọñ ke owo edida idu uwem, edi edida kpukpru ikọ eke ewọrọde Abasi ke inua odu” (Matthew 4:4). Nnyin ikemeke ndikot Nwede Abasi ekem ke usen kiet nte adade nnyin urua kiet me ọfiťk kiet. Nnyin inyene ndikot Ikọ Esie kpukpru usen, inyuñ ibọ obufa “manna” kpukpru usen-ubọk. Oro eyenọ nnyin nsọñidem ke Spirit onyuñ anam nnyin ikọri ikabare idi nti mme anditiene-Christ.

MME MBUME

1. Nditọ Israel ekebigi adańa didie ke akwa akai-ikọt mbemiso mmọ etọñ ndisuk uyo ke abańa mmọñ? Ke abańa udia? Anie ke mmọ ekesuk uyo?
2. Mmọ ekeyom ndinam nso?
3. Nso idi ntak emi adaha obubit-enyọñ ekedide akpan ñkpọ ọnọ mmọ? Nọ ntak ita.
4. Nso utọ udia ke Abasi ọkọnọ? Ekebigi adańa didie?
5. Didie ke Abasi okodomo mmọ oto ke udia?
6. Nso idi manna nnyin?